

[A. Lyngø.]

heden ved at omstille sig til det nye erhverv; store dele af befolkningen bidrager stadig altfor lidt til fiskeproduktionen, således at mulighederne ikke udnyttes, som man kan forlange det, og fiskeriet i de bedste fiskeområder lider under mangel på fiskere og arbejdskraft. Endvidere kræver fiskeriet et produktionsapparat, som er dyrt, og som må opbygges lidt efter lidt. Vi har nu efterhånden en temmelig stor motorbådsflåde, men havne og mere moderne virksomheder, der kan tage imod de store fangster, er først nu ved at blive opbygget, og det vil kræve tid, før de kan få betydning for en effektiv forøgelse af produktionen.

Jeg kan i denne forbindelse, for at tage eksempler, nævne, at der i hovedstaden, der er beliggende i Grønlands bedste fiskeriområde, stadig mangler en fiskerihavn. Tidligere, da der var færre både, fandtes her tryggere havneforhold, men nu har den nylig anlagte forsyningshavn og nye kajer taget fiskernes og fangernes bedste ankerpladser, så at de nu mangler en nogenlunde sikker havn under sydveststormene, der når op til vindstyrke 9—11 og forårsager mange forlis og havarier i selve havnen. Læg mærke til, at de allerfleste forlis sker i selve havnen, og de har i år kostet fiskerne ca. en trediedel af bådene. Et tilsvarende tab har man aldrig haft, hverken i Danmark eller andre steder, og disse forlis og havarier vil fortsætte, hvis forholdene ikke bliver forbedrede. Hvad dette betyder økonomisk for fiskerne, vil enhver kunne tænke sig til, selvom landskassens forsikring nu har dækket tabene. Når jeg omtaler dette nu, er det, fordi der her foreligger en nødsituation, som snarest må afhjælpes, selvom landet befinder sig i store økonomiske vanskeligheder. Også i andre byer som den nylig anlagte Narssak og den driftige fiskeriby Sukkertoppen har fiskerne fortvivlede havneforhold, og det må afhjælpes som et meget vigtigt led i arbejdet på at ophjælpe den produktion, der er landets bærende. Intet moderne kystsamfund, ingen moderne kystby kan leve uden en sikker havn, allermindst kan man det i Grønland, hvor havet er den eneste samfærdselsvej og næsten det eneste erhvervsområde.

I år er fiskeriudbyttet gået lidt tilbage i sammenligning med sidste år. Det skyldes

ikke, at der ikke er fisk nok i de grønlandske farvande. Store chancer er stadig ikke udnyttede eller bliver udnyttet i altfor ringe grad, alt medens de gennemsnitlige indtægter hos den jævne befolkning i Grønland er altfor små i sammenligning med indtægterne hernede i Danmark, og det til trods for de vanskelige naturforhold, vi har at kæmpe med i det halvarktiske og arktiske land, vi bor i.

De udenlandske fiskere fra de fleste fiskerilande, der grænser imod Atlanterhavet, bliver ved at støvne i stort tal til grønlandske farvande og de store banker udenfor Grønland og hjembringer store fangster, fordi der her findes nogle af de fiskerigeste banker i hele Nordatlanten. Men når fiskeriet i selve Grønland er stagnerende, skyldes det, at det stadig er på et primitivt stadium. De allerfleste fiskere på de små pladser venter med at fiske, indtil fisken kommer udenfor deres egen dør, og da man således stadig driver lokalt, primitivt fiskeri, udnytter man ikke de store chancer for fiskeri, der findes både på bankerne, i fjordene og i skærgården.

Der er f. eks. gode chancer for det såkaldte lofotfiskeri i visse egne, men de udnyttes endnu kun lidt, næsten udelukkende af de lokale befolkninger, fordi virksomhederne der endnu er for små og for primitive til at aftage større fangster. Dette gælder både torskefiskeriet og havkatfiskeriet, det sidste både på grund af mangel på virksomheder af passende størrelse og tillige på grund af markedsvanskeligheder. Hvis disse mangler kan afhjælpes, ikke mindst hvad markeder angår, findes der her store chancer for fiskeri og større eksport, der kan foregå så godt som hele året rundt. Også større fortjenstmuligheder ved fiskeri af hellefisk og rødfisk er endnu i altfor ringe grad udnyttet. Det samme gælder de store forekomster af rejer i visse dele af Grønland. Bestanden er efter de sagkyndiges mening meget stor, og der kan her oparbejdes en betydelig eksport. Men i år må vi altså med sorg i sind konstatere, at der har været nogen tilbagegang i fiskeriet i det hele taget med tilsvarende tilbagegang i indtægterne, og dette vil mærkes i hele det resterende år i økonomisk henseende af store dele af den jævne befolkning i Grønland.